

OBSAH

PODĚKOVÁNÍ	5
1. ÚVOD: VOLEBNÍ ÚČAST, JEJÍ POKLES A KVALITA DEMOKRACIE	7
1.1. Funkce voleb, volební účast a normativní hodnocení její úrovně	7
1.2. Pokles volební účasti ve světě, Evropě, postkomunistických státech a Česku	15
1.3. Co víme o volební účasti v postkomunistické Evropě a v Česku?....	19
1.3.1. Narativy vysvětlení poklesu volební účasti v postkomunistických zemích	20
1.3.2. Zjištění ze studií založených na agregovaných datech.....	23
1.3.3. Zjištění ze studií založených na individuálních datech	25
1.4. Cíl výzkumu, strategie analýzy a přehled publikace	27
2. TEORIE VOLEBNÍ ÚČASTI	35
2.1. Co ovlivňuje volební účast na individuální úrovni?	36
2.2. Teorie socioekonomického statusu a zdrojů	38
2.3. Teorie občanských orientací	42
2.4. Teorie mobilizace a zapojení do společnosti	45
2.5. Teorie racionální volby	50
2.6. Teorie valenčního hlasování	58
2.7. Teorie habituálního hlasování	61
2.8. Závěr	66
3. MODEL VOLEBNÍ ÚČASTI	71
3.1. Co vysvětlovat? Zdánlivá binarita volební ne/účasti	73
3.2. Volební účast v kontextu ostatních forem politické participace: definice a charakteristiky	77
3.3. Důsledky charakteristik volební účasti pro její teoretické vysvětlení	82

3.4. Syntetický model volební účasti.....	86
3.5. Závěr.....	96
4. KDO SE ÚČASTNÍ VOLEB?.....	99
4.1. Analytická strategie.....	100
4.2. Věk.....	103
4.3. Pohlaví.....	106
4.4. Vzdělání.....	108
4.5. Příjem a socioekonomický status.....	111
4.6. Velikost bydliště.....	116
4.7. Vývoj nerovnosti ve volební účasti v čase.....	119
4.8. Vícečetná regresní analýza.....	124
4.9. Závěr.....	128
5. PROČ SE LIDÉ ÚČASTNÍ VOLEB? MOBILIZACE A MOTIVACE.....	131
5.1. Mobilizace a zapojení do společnosti.....	132
5.1.1. Přímá mobilizace.....	132
5.1.1. Nepřímá mobilizace.....	136
5.2. Instrumentální motivace I: prostorový užitek z hlasování.....	139
5.3. Instrumentální motivace II: valenční užitek z hlasování.....	146
5.4. Expresivní motivace k hlasování: stranická identifikace.....	149
5.5. Normativní motivace k hlasování: smysluplnost hlasování.....	152
5.6. Vývoj vlivu mobilizace a motivace v čase.....	153
5.7. Vícečetná regresní analýza.....	156
5.8. Závěr.....	164
6. ASYMETRIČNOST VYSVĚTLENÍ VOLEBNÍ ÚČASTI A OTEVŘENÉ OTÁZKY.....	167
6.1. Otevřené otázky: argumenty pro a proti jejich použití.....	168
6.2. Důvody volební neúčasti dle otevřených otázek.....	175
6.3. Jak se změni vysvětlení volební účasti při vyloučení nevoliců kvůli okolnostem?.....	180
6.4. Závěr.....	185

7. Vliv generační výměny na pokles volební účasti v ČR mezi lety 1990 až 2010.....	187
7.1. Proč by generace měly mít odlišnou volební účast?	189
7.2. Analytická strategie a kohortní analýza.....	195
7.3. Analýza efektu generací na volební účast v letech 1990–2010 pomocí kontingenčních tabulek.....	198
7.4. Logistická regresní analýza efektu věku, období a generací a vliv generační výměny na volební účast	204
7.5. Závěr	213
8. Vysvětlení poklesu volební účasti v ČR mezi lety 1996 až 2010.....	217
8.1. Jak je vysvětlován pokles volební účasti?.....	218
8.2. Analytická strategie	223
8.3. Vysvětlení poklesu volební účasti v ČR v letech 1996 až 2010.....	225
8.4. Proč klesla volební účast?.....	238
9. Vliv volební účasti na zisky jednotlivých politických stran.....	241
9.1. Způsob zkoumání vlivu volební účasti na zisky jednotlivých stran.....	243
9.2. Výsledky analýz vlivu účasti na zisky politických stran pro roky 2006 a 2010.....	246
9.2.1. Hypotetické volební výsledky při odlišně definovaných úrovních volební účasti	246
9.2.2. Regresní analýza vlivu volební účasti na zisky politických stran	250
9.2.3. Volební podpora stran na základě stranických sympatií	254
9.3. Závěr.....	257
10. ZÁVĚR	261
10.1. Co jsme se dozvěděli o důvodech volební účasti v Česku?.....	262
10.2. Co jsme se dozvěděli o příčinách poklesu volební účasti v Česku?.....	264
10.3. Pokles volební účasti v Česku v kontextu interpretací poklesu účasti v dlouhodobých demokraciích	269

10.4. Pokles volební účasti v Česku v kontextu interpretaci poklesu účasti v postkomunistických státech	271
10.5. Jakým způsobem zvýšit volební účast ve sněmovních volbách?	274
10.5.1. Snížení nákladů	274
10.5.2. Zvýšení zisků	277
10.5.3. Limity institucionálních změn	280
PŘÍLOHY	283
Příloha 1. Datové zdroje	283
1.1. Informace o sběru dat	283
1.2. Informace o vážení	285
Příloha 2. Operacionalizace proměnných	286
2.1. Závisle proměnná: volební účast	286
2.2. Nezávisle proměnné	288
SUMMARY	295
REFERENCE	301
VĚCNÝ REJSTŘÍK	325
JMENNÝ REJSTŘÍK	329